

Til Kulturdepartementet

Deres ref: 13/53-

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kjeller, 15. mars 2013

Høringsuttalelse fra Arbeidsutvalget i fylkesbiblioteksjefkollegiet vedrørende forslag til lov om omsetning av bøker (boklov).

Arbeidsutvalget i fylkesbiblioteksjefkollegiet viser til høringsbrev av 1.2.2013 vedrørende forslag til lov om omsetning av bøker (boklov).

Fylkesbibliotekene er ikke mottakere av høringsbrev, men ønsker å gi et høringssvar vedrørende forslag til lov om omsetning av bøker (boklov). Enkelte fylkeskommuner sender inn høringsuttalelser på selvstendig grunnlag og dette høringssvaret er således ikke på vegne av et samlet fylkesbiblioteksjefkollegium. Det er konsensus i fylkesbiblioteksjefkollegiet om innholdet i høringssvaret.

Høringsnotatet angir 15 høringsspørsmål. Vi gir tilbakemelding på spørsmål 1, 2 og 8, herunder kommenterer vi § 1 Formål, § 2 Lovens virkeområde og § 6 Prissetting av bøker. I tillegg kommenterer vi momsfrigat på papirbøker.

En ny boklov vil være en viktig del av en samfunnskontrakt mellom rettighetshaverne og resten av samfunnet, på linje med innkjøpsordningene, stipendordninger, bibliotekvederlag og andre tiltak. Derfor etterlyser vi også tiltak som sikrer innbyggerne tilgang gjennom bibliotekene til alle media uavhengig av teknologisk plattform. I et formidlingsperspektiv mener vi at e-bøker har stor verdi i det innhold kan blir gjort enda mer tilgjengelig. For å nå de litteraturpolitiske målene må loven legge til rette for, og ikke være til hinder for norske e-bøker.

Høringsspørsmål 1

Departementet foreslår denne formålsparagrafen:

Formålet med denne lov er å legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur, samt god tilgjengelighet over hele landet. Særlig viktig er det å ivareta forfatteren og leseren. Loven skal bidra til å fremme kultur og kunnskapsformidling og styrke norsk språk og skriftkultur.

Arbeidsutvalget vil tiltre denne formuleringen som samsvarer godt med Biblioteklovens formålsparagraf. Folkebibliotekene skal i sitt tilbud legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Det er av avgjørende betydning at vi har en markedssituasjon som legger til rette for bredde, mangfold og kvalitet og at bibliotekene i sin tur kan stille materiale til rådighet som ivaretar norsk språk og skriftkultur.

Høringsspørsmål 2

Departementet ønsker innspill til hvorvidt e-bøker skal falle inn under lovens virkeområde eller ikke. Departementet stiller opp to alternativer:

Alternativ 1: e- bøker omfattet av bokloven

Loven gjelder for omsetning av bøker utgitt av norsk forlag for salg ved norsk forhandler. Loven gjelder likevel ikke salg til sluttbruker i annen stat i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet. Loven gjelder uansett publiseringsformat.

Alternativ 2: E-bøker ikke omfattet av bokloven

Loven gjelder for omsetning av bøker utgitt av norsk forlag for salg ved norsk forhandler. Loven gjelder likevel ikke salg til sluttbruker i annen stat i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet. Loven gjelder analoge bøker og lydbøker.

Arbeidsutvalget vil støtte alternativ 1 hvor e-bøker blir omfattet av bokloven.

I et formidlingsperspektiv er det lite hensiktsmessig å skille innhold fra teknologi. Dette er også i samsvar med forslag til ny biblioteklov hvor man peker på at formålsparagrafen bør være teknologinøytral for å sikre en aktiv formidling av bøker og andre medier.

Vi er enig i departementets vurdering om at en stadig utvikling i e-bokmarkedet på sikt vil kunne få konsekvenser for å nå de litteraturpolitiske målene. Det er derfor positivt at departementet søker å utrede og øke kompetansen på e-bøker. Dette bør allikevel ikke sette begrensninger i forhold til lovens virkeområde.

Høringsspørsmål 8

Departementet ønsker innspill på hvorvidt man skal videreføre anledningen til å gi sluttkunde rabatter.

Departementet foreslår at det skal være adgang til å gi rabatt og at alle kanaler skal ha samme adgang til å gi rabatt. Bestemmelser om generelle rabatter til sluttkunde fastsettes i forskrift.

Arbeidsutvalget støtter forslaget ut fra et kulturpolitisk perspektiv. For folkebibliotekene og skolebibliotekene i den videregående skolen vil det være av stor økonomisk betydning at man får anledning til å kjøpe inn materiale med rabatterte priser. Bibliotekene vil kunne kjøpe inn flere titler og eksemplarer og på den måten sikre en litterær bredde i utvalget.

Momsfritak på papirbøker

Høringsnotatet tar opp at dagens innkjøpsordninger sikrer momsfritak for papirbøker. Elektroniske bøker er i denne sammenhengen holdt utenfor. I et samlingsutviklingsperspektiv vil det for bibliotekene være av stor betydning at papirbøker og elektroniske bøker sidestilles når det gjelder momsfritak. Etter vårt syn vil et momsfritak på elektroniske bøker være med på å sikre et marked med kvalitet, bredde og tilgjengelighet i utvalget.

Med vennlig hilsen
på vegne av Arbeidsutvalget i fylkesbiblioteksjefkollegiet

Heidi Hovemoen
Fylkesbiblioteket i Akershus